

# WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY 8C REALIZOWANE W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

## Ocena dopuszczająca

### I SEMESTR

#### uczeń:

rozpoznaje utwory epickie, liryczne i dramatyczne, posługuje się podstawowymi pojęciami z teorii literatury;  
wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: fraszka, sonet, pieśń, hymn, rozumie pojęcie środków poetyckich;  
wskazuje podstawowe konteksty wskazanych w PP lektur;  
czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy;  
czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść;  
tworzy zdania złożone, odróżnia mowę niezależną od zależnej;  
rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe;  
nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym;  
krótko wypowiada się ustnie na podany temat;  
z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi;  
pisze według podanego wzoru z pomocą nauczyciela poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, życiorys, CV, list motywacyjny oraz inne formy wypowiedzi literackich i użytkowych i niezbędne do napisania egzaminu ośmioklasisty*;  
stosuje akapity;  
formułuje prostą tezę;  
przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia;  
z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania;  
rozpoznaje w różnych tekstach perswazję i manipulację; streszcza, formułuje pytania.

### II SEMESTR

#### uczeń:

rozpoznaje utwory epickie, liryczne i dramatyczne, posługuje się podstawowymi pojęciami z teorii literatury;  
wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: satyra, tragedia, powieść historyczna), rozumie pojęcie środków poetyckich;  
wskazuje podstawowe konteksty wskazanych w PP lektur;  
czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy;  
czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść; rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym;  
krótko wypowiada się ustnie na podany temat;  
z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi;  
pisze według podanego wzoru z pomocą nauczyciela poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, podanie i inne formy wypowiedzi literackich i użytkowych niezbędne do napisania egzaminu ośmioklasisty*;  
stosuje akapity;  
formułuje prostą tezę;  
przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia;

z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania;

## Ocena dostateczna

### I SEMESTR

**Ucznia obowiązują wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:**

wskazuje cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach;  
stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków;  
wyszukuje w tekście literackim środki językowe, stara się je nazwać;  
cytuje fragmenty tekstu;  
klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy;  
rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: *reportaż*);  
stara się stosować normę wzorcową i użytkową tworzy wypowiedzenia złożone;  
przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną;  
rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe;  
wyjaśnia znaczenie homonimów;  
dostosowuje styl do formy wypowiedzi, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;  
wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa podstawowych środków retorycznych; gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi;  
pisze poznane formy wypowiedzi, doskonali nowe formy literackie i użytkowe niezbędne do napisania egzaminu ośmioklasisty;  
formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza;  
formułuje proste wnioski;  
formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść.

### II SEMESTR

#### **uczeń:**

wskazuje cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach;  
stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków;  
wyszukuje w tekście literackim środki językowe, stara się je nazwać;  
cytuje fragmenty tekstu;  
klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy;  
rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: *felieton*);  
  
stara się stosować normę wzorcową i użytkową tworzy wypowiedzenia złożone;  
przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną;  
rozpoznaje zapożyczenia, neologizmy, słowa gwarowe;  
wyjaśnia znaczenie homofonów i innych rodzajów wyrazów;  
  
dostosowuje styl do formy wypowiedzi, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;  
wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa podstawowych środków retorycznych; gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi;

pisze poznane formy wypowiedzi, doskonali nowe formy literackie i użytkowe niezbędne do napisania egzaminu ośmioklasisty;  
formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza;  
formułuje proste wnioski;  
formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść.

## Ocena dobra

### I SEMESTR

#### **Ucznia obowiązują wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:**

wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie;  
rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: *neologizm, symbol, alegorię, ironię*), próbuje określić ich funkcję, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;  
odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;  
wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury;  
wyszukuje i porządkuje cytaty;  
wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa;  
zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (*reportaż, felieton*), rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń złożonych;  
przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu;  
rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe;  
odróżnia treść i zakres wyrazu;  
używa homonimów;  
rozpoznaje i nazywa różne style, przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego;  
podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty;  
głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę.

### II SEMESTR

#### **uczeń:**

wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie;  
rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: *, alegorię, ironię*), próbuje określić ich funkcję, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;  
odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;  
wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury;  
wyszukuje i porządkuje cytaty;  
wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa;  
zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (*felieton*),  
rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; rozpoznaje i potrafi określić funkcje językowe użytych w tekstach: zapożyczeń, archaizmów, neologizmów, kolokwializmów, słów gwarowych;  
rozpoznaje i nazywa różne style, przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego;  
podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty;  
głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę.

## Ocena bardzo dobra

### I SEMESTR

#### **Ucznia obowiązują wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:**

omawia cechy utworów synkretycznych;  
omawia cechy gatunkowe czytanych utworów;  
wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;  
interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;  
wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury;  
funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa cechy gatunków dziennikarskich (*reportaż*);  
rozdziela i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych;  
funkcjonalnie korzysta ze słowników;  
tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi;  
swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów;  
podaje celne i różnorodne przykłady.

### II SEMESTR

**uczeń:** omawia cechy utworów synkretycznych;  
omawia cechy gatunkowe czytanych utworów;  
wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;  
interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;  
wyjaśnia rolę środków języka rzeźby i fotografii w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury;  
funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa cechy gatunków dziennikarskich (*felieton*);  
funkcjonalnie korzysta ze słowników;  
tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi;  
swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów;  
podaje celne i różnorodne przykłady.

## Ocena celująca

### I SEMESTR

#### **ucznia obowiązują wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:**

samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;  
biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;  
objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury;  
wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką;  
formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy;  
doskonalili własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach;  
zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty, wypowiada się, realizując zamierzony cel;

wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;  
wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy;  
chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych.

## **II SEMESTR**

**uczeń:** samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;  
biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;  
objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury;  
wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką;  
formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy;  
doskonalą własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach;  
zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty, wypowiada się, realizując zamierzony cel;  
wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;  
wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy;  
chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych.

### **Ocenę niedostateczną**

#### **I SEMESTR**

otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań na ocenę dopuszczającą, w związku z tym nie jest w stanie wykonać nawet z pomocą nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

#### **II SEMESTR**

otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań na ocenę dopuszczającą, w związku z tym nie jest w stanie wykonać nawet z pomocą nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.